

Norges ME-forening og ME-Forskning har vedtatt å støtte et team ved UiT – Norges arktiske universitet i Tromsø/Harstad med kr 330.000 i 2020 til The Comeback Study

Oslo 12.mai 2020

Det er de siste årene gjennomført flere sammenlignende studier av bakteriesammensetningen i avføring hos ME-pasienter og friske individer. De fleste av disse konkluderer med at ME-syke har en avvikende bakterieflora (dysbiose) i tarmen. Samtidig spriker resultatene. Det er blant annet ikke enighet om hvilke endringer i hvilke bakteriegrupper som er typiske for ME-pasienters tarmflora. Det kan være mange forklaringer på dette, blant annet forekomst av andre underliggende tilstander i pasientmaterialet som f.eks. irritable tarm (IBS; irritable bowel syndrome). På bakgrunn av en mulig dysbiose i ME-pasienters tarmflora, har man utført studier av både kostens betydning og mulige effekter av såkalte probiotiske bakterier (typisk melkesyrebakterier). I øyeblikket foreligger det ikke data som viser at bestemte dietter eller probiotika har generell symptomlindrende effekt hos alle ME-pasienter. En annen tilnærming er såkalt avføringstransplantasjon (FMT; fecal microbiota transplantation, fekaltransplantasjon). Her vil pasientene bli tilført en «normal tarmflora» fra en frisk giver på en nøye kontrollert og standardisert måte. En slik protokoll vil antagelig kunne gi et bedre utgangspunkt for å si noe om tarmfloraens betydning ved ME.

Selv om det er mange uavklarte spørsmål forbundet med avføringstransplantasjon, er det flere ME pasienter som på eget initiativ har forsøkt FMT, og som gir uttrykk for betydelig symptomlindring i etterkant. I dag studeres virkningene av FMT på ME-pasienter i flere forskningsgrupper. Allerede på høstparten i fjor begynte de første resultatene å komme. Men som ved alle kliniske studier er det viktig at det gjennomføres flere uavhengige forsøk, dels fordi forskjeller i pasientgrunnlag, ulikheter i inklusjonskriterier, protokoller for gjennomføring, endepunktsparametere osv. vil variere og resultatene med det. Derfor var det gledelig at prosjektet «Fecal microbiota transplant in chronic fatigue syndrome – an RCT» ved Universitetet i Nord-Norge, Harstad, ble tildelt støtte i forbindelse med BEHOV-ME utlysningen i 2017. Denne studien, som nå betegnes «The Comeback Study» er en dobbeltblindet kontrollert randomisert studie av FMT ved ME. Her skal det gjennomføres FMT med avføring fra en frisk giver, men som en kontroll det skal også foretas såkalt autolog transplantasjon, det vil si at avføringen hentes fra pasienten selv. I begge tilfellene er avføringen høstet, kontrollert, prosessert og frosset før transplantasjonen gjennomføres.

Den opprinnelige tildelingen fra Norges Forskningsråd var ikke stor nok til å gjennomføre studien etter de opprinnelige planene. Derfor er det nå gjort en del endringer i prosjektet. Det er blant annet etablert samarbeid med The Quadram Institute i Norwich, et anerkjent forskningsmiljø innen mikrobiotaforskning som også støttes av ME-foreningens søsterorganisasjon i England, Invest in ME. «The Comeback Study» består av tre delprosjekter, men det viktigste vil være å studere endringer i pasientenes tarmflora i tiden etter transplantasjonen. Dette er et omfattende og kostbart arbeid. Det har altfor ofte vært slik at forskningsprosjekter på ME har hatt utilstrekkelig finansiering til at undersøkelsene kan bli gjennomført med de beste metodikker og på et tilstrekkelig stort pasientgrunnlag til å kunne trekke sikre konklusjoner. Selv om ME-foreningen ikke har muligheter for å gå tungt inn med midler til prosjekter som allerede har fått offentlig finansiering, vurderes denne studien som så viktig at vi likevel vil bidra med en tildeling på NOK 330 000 samt åpne for muligheten av å vurdere søknader om ytterligere støtte.